

L'estany de Banyoles perd 300 milions de litres en dos anys per la sequera

Per bé que marca el nivell més baix des de 2007, la situació no és alarmant | El principal punt d'origen de l'aigua que hi ha emmagatzemada és a l'Alta Garrotxa.

L'estany de Banyoles ha perdut 300 milions de litres d'aigua durant els darrers dos anys per la manca de pluges. El descens de reserves, segons recullen les dades de la sonda que hi ha instal·lada a l'interior, s'ha accentuat durant l'any 2017. Ara mateix, l'aigua està uns 25 centímetres per sota del valor que es considera normal (la coneguda com a cota 0) i marca el nivell més baix dels últims onze anys. El regidor de Medi Ambient de Banyoles, Jordi Bosch, assegura que la situació no és preocupant però sí que admet que darrerament la problemàtica s'ha accentuat. El principal motiu és que els municipis propers que s'abastien de pous i aqüífers estan acabant les seves reserves i ara recorren a l'aigua procedent de l'estany. Els gestors de l'espai han instal·lat mesures per evitar pèrdues innecessàries d'aigua. No es tracta, segons Bosch, de no deixar-ne anar, ja que hi ha recs que depenen de les reserves d'aigua del llac per funcionar. La sonda que hi ha al costat de l'Oficina de Turisme de Banyoles és un bon termòmetre per mesurar la situació de sequera que viu la zona. Aquest aparell -un limnítmetre- mesura amb diferents paràmetres el nivell d'aigua que hi ha emmagatzemada. El valor que els tècnics consideren normal és quan la sonda marca el nivell 300, que correspon a la cota 0, també coneguda amb el nom de nivell 'Pere Alsius'. L'any 2015, prenent com a referència les mesures del limnítmetre, l'aigua de l'estany es va situar de mitjana al nivell 295,69 (és a dir, molt a prop de la cota 0). Però actualment, aquest valor ja ha davallat fins al nivell 149. Si aquesta diferència es trasllada a l'escala mètrica, el nivell de l'aigua de l'estany ha baixat fins a 25 centímetres al llarg dels darrers dos anys. I la causa principal d'aquest descens és la situació de sequera que viu el país, i que s'ha intensificat al llarg dels darrers mesos. Els tècnics calculen que cada centímetre equival a 12 milions de litres d'aigua. És a dir, que des de 2015 i fins ara, l'estany de Banyoles n'ha arribat a perdre fins a 300 milions. I de retruc, tenint en compte que ara fa dos anys el nivell se situava fregant la cota 0 -el nivell 300 del limnítmetre- aquest també és el dèficit hídric que viu l'estany. "És veritat que últimament hem estat per sota d'aquest nivell, però ara ens trobem que està molt baix", assenyala el regidor de Medi Ambient de Banyoles, Jordi Bosch. De fet, la xifra simbòlica de 300 no s'ha superat en el valor mig anual des de fa anys. El 2011 i el 2015 van tancar amb una mitjana molt propera (de 293,77 i de 295,69 respectivament). Des de fa dos anys, però, el descens ha estat constant. El 2016, el valor es va situar en el 244,33 i aquest any es tancarà amb una mitjana de 175,35. Aquest és el valor més baix des de 2007, quan va ser de 197,05. Bosch assenyala que no hi ha dubte que la sequera és la principal raó d'aquesta situació, ja que els corrents que desemboquen a l'estany s'han reduït molt i estan molt secs. El principal punt d'origen de l'aigua que hi ha emmagatzemada és a l'Alta Garrotxa. "La part més important és la que entra pel subsòl, però és que no plou en tot el territori", admet el regidor. **Un control més acurat** L'Ajuntament de Banyoles ha decidit substituir les comportes de quatre dels cinc recs que surten de l'estany per poder controlar millor l'evolució del nivell. No es tracta de no deixar-ne sortir, explica Bosch, però sí que admet que ho regulen per evitar pèrdues d'aigua innecessàries. Els recs que estan afectats per la mesura són els de Ca n'Hort, Teixidor, Figuera d'en Xo i Guèmol. El nou sistema, ja existent al rec Major, passa per substituir les comportes de fusta per unes altres -anomenades bagants- que permetran fer un millor control, segons el regidor. Aquests recs travessen tota la ciutat fins a la riera Canaleta i el riu Ter. El seu ús és sobretot de regadiu i es mantindrà també per conservar un cabal mínim ecològic. **Viçdeu:** <http://www.youtube.com/watch?v=HiYG64WwmRI> **El cas de l'estanyol d'Espolla** Per entendre com funciona l'aportació d'aigua a l'estany de Banyoles tenim el cas de l'estanyol d'Espolla, [com s'explica en aquest reportatge de La Resistència](#). Entre la

depressió on se situa l'Estany de Banyoles i la vall del riu Fluvià, al nord, es troba un pla d'uns quatre quilòmetres d'ample per sis de llarg conegut com el de Pla de Martís-Usall, que roman delimitat a l'est per Melianta i Centenys, al nord per Martís, a l'oest per Serinyà i al sud per Usall. És un pla lleugerament inclinat cap a la vall de Fluvià, i per bé que les aigües que recull vessen cap al Fluvià, també ho fan a l'oest cap al Serinyadell i al sud cap a l'Estany de Banyoles i els torrents de la capçalera del Terri. Quan, en època de pluges abundants i d'aqüífers carregats, l'aportació hidrològica provinent de l'Alta Garrotxa no pot brollar pel fons de l'estany de Banyoles, entren en funcionament les surgències o bullidors repartits pel fons carstificat de l'estany d'Espolla i els seus voltants, alguns dels quals és possible observar perquè l'aigua sobresurt del nivell de la marja d'aigua s'aprofunda i redueix de les reserves d'aigua de l'estany de Banyoles s'ha accentuat darrerament. La raó que explica el regidor és que municipis de l'entorn que s'abastien dels seus pous o aqüífers estan acabant les reserves i ara aquestes s'estan exhaurint. Aquesta manca d'aigua comença a fer que municipis que tenien pou ara hagin d'estirar de la xarxa pública, explica Jordi Bosch. Les esperances que tenen els gestors de l'estany de Banyoles és que l'hivern deixi nevades importants i això, amb l'arribada de la primavera, faci que creixin les reserves. De moment, no hi ha preocupació per la situació de sequera que viu l'estany, segons explica el regidor. La davallada del nivell de l'aigua tampoc ha afectat, per ara, les espècies aquàtiques que viuen en aquest ecosistema.